

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 21ης Νοεμβρίου 2017¹

Υπόθεση C-191/16

Romano Pisciotti
κατά
Bundesrepublik Deutschland

[αίτηση του Landgericht Berlin (πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου του Βερολίνου, Γερμανία)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Ιθαγένεια της Ένωσης – Άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ – Συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ για την έκδοση – Συνταγματική διάταξη κράτους μέλους απαγορεύουσα την έκδοση των υπηκόων του προς τρίτα κράτη – Διαφορετική μεταχείριση των υπηκόων άλλων κρατών μελών – Αγωγή με αίτημα να διαπιστωθεί ότι έκδοση στις Ηνωμένες Πολιτείες υπηκόου άλλου κράτους μέλους συνιστά πρόδηλη παραβίαση του δικαίου της Ένωσης στοιχειοθετούσα ευθύνη του συγκεκριμένου κράτους μέλους»

1. Με την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως το Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ στον τομέα της εκδόσεως και του παρέχεται η ευκαιρία να διευκρινίσει το πεδίο εφαρμογής της αποφάσεώς του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin².

2. Το Δικαστήριο θα πρέπει, επίσης, να κρίνει, σε περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης, αν τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι απαγορεύουν σε κράτος μέλος να αποδεχθεί αίτηση εκδόσεως η οποία υποβλήθηκε από τρίτο κράτος, στο πλαίσιο συμφωνίας εκδόσεως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρίτου αυτού κράτους, και αφορά πολίτη της Ένωσης, υπήκοο άλλου κράτους μέλους, ο οποίος μετέβη στο προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος μέλος. Στην ανάλυση που ακολουθεί, θα προτείνω στο Δικαστήριο, βάσει των διδαγμάτων που αντλούνται από την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin³, να δώσει αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό.

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

² C-182/15, EU:C:2016:630.

³ C-182/15, EU:C:2016:630.

I. Το νομικό πλαίσιο

A. Το δίκαιο της Ένωσης

3. Η Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την έκδοση, της 25ης Ιουνίου 2003⁴, προβλέπει, στο άρθρο της 10, το οποίο επιγράφεται «Αιτήσεις έκδοσης ή παράδοσης που υποβάλλονται από πλείονα κράτη», τα εξής:

«1. Αν το προς ό η αίτηση κράτος λαμβάνει αιτήσεις από το αιτούν κράτος και από οιοδήποτε άλλο κράτος ή κράτη για την έκδοση του ίδιου προσώπου, είτε για το ίδιο αδίκημα είτε για διαφορετικά αδικήματα, η εκτελεστική αρχή του προς ό η αίτηση κράτους καθορίζει εάν και σε ποιο κράτος θα παραδώσει το πρόσωπο.

2. Αν το προς ό η αίτηση κράτος μέλος λαμβάνει αίτηση έκδοσης από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και αίτηση παράδοσης δυνάμει του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως για την έκδοση του ίδιου προσώπου, είτε για το ίδιο είτε για διαφορετικά αδικήματα, η αρμόδια αρχή του προς ό η αίτηση κράτους μέλους καθορίζει σε ποίο κράτος, αν υπάρχει, θα παραδώσει το πρόσωπο. Για τον σκοπό αυτό, αρμόδια αρχή είναι η εκτελεστική αρχή του προς ό η αίτηση κράτους μέλους αν, στο πλαίσιο της εν ισχύ διμερούς συνθήκης έκδοσης μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και του κράτους μέλους, οι αποφάσεις επί των συντρεχουσών αιτήσεων υποβάλλονται από την εν λόγω αρχή· αν αυτό δεν προβλέπεται στη διμερή συνθήκη έκδοσης, η αρμόδια αρχή ορίζεται από το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 19.

3. Κατά τη λήψη της απόφασής του, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, το προς ό η αίτηση κράτος εξετάζει όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των παραγόντων που ήδη προβλέπονται στην εφαρμοστέα συνθήκη έκδοσης, και, εφόσον δεν προβλέπονται ήδη, των ακόλουθων:

- α) του αν οι αιτήσεις έχουν υποβληθεί δυνάμει συνθήκης·
- β) των τόπων στους οποίους έχει διαπραχθεί κάθε επί μέρους αδίκημα·
- γ) των αντίστοιχων συμφερόντων των αιτούντων κρατών·
- δ) της σοβαρότητας των αδικημάτων·
- ε) της υπηκοότητας του θύματος·
- στ) της δυνατότητας τυχόν μετέπειτα έκδοσης μεταξύ των αιτούντων κρατών και
- ζ) της χρονολογικής σειράς παραλαβής των αιτήσεων των αιτούντων κρατών.»

4. Το άρθρο 17 της συμφωνίας αυτής, το οποίο επιγράφεται «Μη παρέκκλιση», προβλέπει τα εξής:

«1. Η παρούσα συμφωνία δεν επηρεάζει την προβολή, από το προς ό η αίτηση κράτος, λόγων άρνησης σχετικά με θέμα που δεν διέπεται από την παρούσα συμφωνία, αλλά το οποίο προβλέπεται σε διμερή συνθήκη έκδοσης μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

⁴ ΕΕ 2003, L 181, σ. 27, στο εξής: συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ.

2. Όταν οι συνταγματικές αρχές ή αμετάκλητες δεσμευτικές δικαστικές αποφάσεις του προς ό η αίτηση κράτους ενδέχεται να θέτουν εμπόδιο στην εκπλήρωση της υποχρέωσής του έκδοσης και η επίλυση του θέματος δεν προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία ή την εφαρμοστέα διμερή συνθήκη, πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις μεταξύ του αιτούντος και του προς ό η αίτηση κράτους.»

B. Το γερμανικό δίκαιο

1. Ο Θεμελιώδης Νόμος

5. Το άρθρο 16, παράγραφος 2, του Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Θεμελιώδους Νόμου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας), της 23ης Μαΐου 1949⁵, το οποίο τροποποιήθηκε προσφάτως με το άρθρο 1 του νόμου της 23ης Δεκεμβρίου 2014⁶, ορίζει:

«Ουδείς Γερμανός δύναται να εκδοθεί στην αλλοδαπή. Κατ' εξαίρεση, νόμος δύναται να προβλέπει την έκδοση προς κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνές δικαστήριο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται οι αρχές του κράτους δικαίου.»

2. Ο IRG

6. Ο Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (νόμος περί διεθνούς δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις), της 23ης Δεκεμβρίου 1982⁷, ορίζει, στο άρθρο του 12, το οποίο επιγράφεται «Έγκριση της εκδόσεως», τα εξής:

«Έκδοση δύναται να επιτραπεί μόνον αν ο δικαστής την έχει κρίνει σύμφωνη.»

7. Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του IRG, το οποίο επιγράφεται «Καθ' ύλην αρμοδιότητα», ορίζει:

«1. Οι δικαστικές αποφάσεις εκδίδονται από το [...] Oberlandesgericht [(ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο)]. Οι αποφάσεις του Oberlandesgericht [(ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου)] δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα [...].»

8. Κατά το άρθρο 23 του IRG, το οποίο επιγράφεται «Απόφαση επί των αντιρρήσεων του εκζητούμενου»:

«Το Oberlandesgericht [(ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο)] αποφαινεται επί των αντιρρήσεων του εκζητούμενου κατά του εντάλματος συλλήψεως για την έκδοσή του ή κατά της εκτελέσεως του εντάλματος αυτού.»

9. Το άρθρο 74, παράγραφος 1, του IRG ορίζει:

«Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης και Προστασίας των Καταναλωτών αποφαινεται επί των αιτήσεων άλλων κρατών περί δικαστικής συνδρομής και επί της υποβολής αιτήσεων δικαστικής συνδρομής σε άλλα κράτη σε συμφωνία με το Υπουργείο Εσωτερικών και με άλλα ομοσπονδιακά υπουργεία των οποίων τον τομέα δραστηριότητας αφορά η δικαστική συνδρομή.»

5 BGBl. 1949, σ. 1.

6 BGBl. 2014 I, σ. 2438, στο εξής: Θεμελιώδης Νόμος.

7 BGBl. 1982 I, σ. 2071, στο εξής: IRG.

II. Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10. Ο R. Pisciotti, Ιταλός υπήκοος κατά του οποίου υπήρχαν από το 2007 υπόνοιες συμμετοχής σε αντίθετη προς τους κανόνες ανταγωνισμού σύμπραξη στις Ηνωμένες Πολιτείες, έγινε το αντικείμενο αιτήσεως εκδόσεως στο πλαίσιο ποινικών διώξεων από τις αμερικανικές αρχές.

11. Στις 26 Αυγούστου 2010, εναντίον του εκδόθηκε από το US District Court for the Southern District of Florida in Fort Lauderdale (ομοσπονδιακό δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής της νότιας περιφέρειας της Πολιτείας της Φλόριδας, με έδρα στο Fort Lauderdale) ένταλμα συλλήψεως και διατυπώθηκε κατηγορητήριο από το grand jury του ίδιου δικαστηρίου. Ο R. Pisciotti κατηγορούνταν ότι ήταν μέλος ομάδας εργασίας αποτελούμενης από εμπορικούς αντιπροσώπους επιχειρήσεων κατασκευής θαλάσσιων σωλήνων, η οποία νόθευσε τον ανταγωνισμό διά της κατανομής της αγοράς θαλάσσιων σωλήνων, στη Φλόριδα (Ηνωμένες Πολιτείες) και αλλού, κατά το διάστημα από το 1999 έως τα τέλη του 2006.

12. Στις 17 Ιουνίου 2013, κατά την πτήση του από τη Νιγηρία προς την Ιταλία με ενδιάμεση στάση στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης επί του Μάιν (Γερμανία), ο R. Pisciotti συνελήφθη από υπαλλήλους της γερμανικής ομοσπονδιακής αστυνομίας.

13. Στις 18 Ιουνίου 2013 ο R. Pisciotti προσήχθη ενώπιον του Amtsgericht Frankfurt am Main (τοπικού δικαστηρίου της Φρανκφούρτης επί του Μάιν, Γερμανία) σε συνέχεια της αμερικανικής αιτήσεως εκδόσεως. Δήλωσε ενώπιον του δικαστηρίου αυτού ότι εναντιώνεται σε μια απλουστευμένη άτυπη έκδοσή του.

14. Βάσει διατάξεως του Oberlandesgericht Frankfurt am Main (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου της Φρανκφούρτης επί του Μάιν, Γερμανία), στις 24 Ιουνίου 2013 ο R. Pisciotti τέθηκε σε προσωρινή κράτηση με σκοπό την έκδοσή του. Στις 7 Αυγούστου 2013 οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής διαβίβασαν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας την επίσημη αίτηση εκδόσεως.

15. Στις 16 Αυγούστου 2013 το Oberlandesgericht Frankfurt am Main (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο της Φρανκφούρτης επί του Μάιν) διέταξε όπως η προσωρινή κράτηση με σκοπό την έκδοση διατηρηθεί ως επίσημη κράτηση με σκοπό την έκδοση.

16. Με διάταξη της 22ας Ιανουαρίου 2014, το Oberlandesgericht Frankfurt am Main (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο της Φρανκφούρτης επί του Μάιν) έκρινε ότι η έκδοση του R. Pisciotti είναι σύλληψη.

17. Στις 6 Φεβρουαρίου 2014 ο R. Pisciotti κατέθεσε ενώπιον του Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου, Γερμανία) αίτηση προσωρινών μέτρων προκειμένου να εμποδιστεί η εκτέλεση της διατάξεως του Oberlandesgericht Frankfurt am Main (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου της Φρανκφούρτης επί του Μάιν) της 22ας Ιανουαρίου 2014. Το Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο) απέρριψε την αίτηση αυτή με διάταξη της 17ης Φεβρουαρίου 2014.

18. Με έγγραφο της 26ης Φεβρουαρίου 2014, ο R. Pisciotti ανέφερε στο Bundesministerium der Justiz (Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης, Γερμανία) ότι η έκδοσή του αντιβαίνει προς το δίκαιο της Ένωσης επειδή η βάσει γραμματικής ερμηνείας περιοριζόμενη στους Γερμανούς υπηκόους εφαρμογή του άρθρου 16, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του Θεμελιώδους Νόμου παραβιάζει τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων.

19. Στις 17 Μαρτίου 2014 η Γερμανική Κυβέρνηση επέτρεψε την έκδοση του R. Pisciotti, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2014.

20. Την ίδια ημέρα της 17ης Μαρτίου 2014, ο R. Pisciotti άσκησε αγωγή ενώπιον του Landgericht Berlin (πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου του Βερολίνου, Γερμανία), δηλαδή του αιτούντος δικαστηρίου, με αίτημα να αναγνωριστεί η ευθύνη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το ότι επέτρεψε την έκδοσή του στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και να του επιδικαστεί αποζημίωση.

21. Έχοντας δηλώσει ένοχος στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας που κινήθηκε εναντίον του στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο R. Pisciotti καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή δύο ετών, από την οποία αφαιρέθηκε ο χρόνος κρατήσεώς του στη Γερμανία, διάρκειας εννέα μηνών και δεκαέξι ημερών, καθώς και σε χρηματική ποινή 50 000 δολαρίων Ηνωμένων Πολιτειών (USD) (περίπου 42 671 ευρώ). Ο R. Pisciotti εξέτισε την ποινή του φυλακίσεως στις Ηνωμένες Πολιτείες και αποφυλακίστηκε στις 14 Απριλίου 2015.

22. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, βάσει της νομολογίας του Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου), η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπόκειται στην υποχρέωση, η οποία απορρέει από το άρθρο 1, παράγραφος 3, και από το άρθρο 20, παράγραφος 3, του Θεμελιώδους Νόμου, αφενός, να προβαίνει στον δικό της έλεγχο νομιμότητας της αποφάσεως να επιτραπεί η έκδοση και, αφετέρου, να τηρεί τις τυχόν δεσμεύσεις διεθνούς δικαίου. Προσθέτει ότι το Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο) έκρινε, ειδικά στην περίπτωση του R. Pisciotti, ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 18 ΣΛΕΕ απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας δεν έχει εφαρμογή στη διαδικασία εκδόσεως σε τρίτα κράτη επειδή ο τομέας αυτός δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

23. Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι, αντιθέτως προς το Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο), νομίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση. Υπογραμμίζει ότι ο R. Pisciotti άσκησε το δικαίωμα κυκλοφορίας, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, κάνοντας ενδιάμεση στάση στη Φρανκφούρτη επί του Μάιν, κατά την πτήση του από τη Νιγηρία προς την Ιταλία. Επιπλέον, η έκδοση στις Ηνωμένες Πολιτείες θα μπορούσε να εμπίπτει, κατά το αιτούν δικαστήριο, στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης επίσης λόγω της συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ.

24. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν το άρθρο 17, παράγραφος 2, της συμφωνίας αυτής θα μπορούσε, παρά ταύτα, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εισάγει εξαίρεση όσον αφορά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης και ότι επομένως μπορεί να δικαιολογήσει διάκριση λόγω ιθαγένειας. Ωστόσο, κλίνει προς την άποψη ότι ο δικαιολογητικός αυτός λόγος δεν μπορεί να εφαρμοστεί, λαμβανομένου υπόψη του πρωτογενούς δικαίου.

25. Σε περίπτωση παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης, το δικαστήριο αυτό ζητεί να διευκρινιστεί αν η εν λόγω παραβίαση είναι «κατάφωρη» έτσι ώστε να γεννά δικαίωμα αποζημιώσεως. Εκθέτει, στηριζόμενο στην απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000 στην υπόθεση Haïm⁸, ότι κλίνει προς μια καταφατική απάντηση υπογραμμίζοντας ότι, κατά την άποψή του, το κράτος διέθετε μόνον εξαιρετικά περιορισμένη, αν όχι ανύπαρκτη, διακριτική ευχέρεια. Ως προς το ζήτημα όμως αυτό έχει αμφιβολίες, στο μέτρο που η απόφαση εκδόσεως που λαμβάνεται από το κράτος αποτελεί τη συνέχεια δικαστικής εξετάσεως του συννόμου της εκδόσεως. Πάντως, όσον αφορά την ευθύνη του κράτους για σφάλμα εθνικού δικαστηρίου, από την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003 στην υπόθεση Köbler⁹ προκύπτει ότι απαιτείται «πρόδηλη» παράβαση. Επιπλέον, επί του ζητήματος δεν υπήρχε νομολογία του Δικαστηρίου όταν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εξέδωσε την απόφασή της και αυτή

⁸ C-424/97, EU:C:2000:357.

⁹ C-224/01, EU:C:2003:513.

βασίστηκε στις κρίσεις του Oberlandesgericht Frankfurt am Main (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου της Φρανκφούρτης επί του Μάιν) και του Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου) ότι το ζήτημα της εκδόσεως του R. Pisciotti δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

26. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Landgericht Berlin (περιφερειακό δικαστήριο του Βερολίνου) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) α) Αποτελεί η διαδικασία εκδόσεως μεταξύ κράτους μέλους και τρίτου κράτους ζήτημα το οποίο, ανεξαρτήτως της εκάστοτε περιπτώσεως, ουδέποτε εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, με συνέπεια να μην απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη η απαγόρευση των διακρίσεων του άρθρου 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κατά την (βάσει γραμματικής ερμηνείας) εφαρμογή συνταγματικής διατάξεως (εν προκειμένω του άρθρου 16, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του Θεμελιώδους Νόμου) απαγορεύουσας μόνον την έκδοση ημεδαπών υπηκόων σε τρίτα κράτη;
- β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως: αρμόζει διαφορετική απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα αν πρόκειται για διαδικασία εκδόσεως μεταξύ κράτους μέλους και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής δυνάμει της συμφωνίας [ΕΕ-ΗΠΑ] σχετικά με την έκδοση;
- 2) Σε περίπτωση που δεν αποκλείεται εξ αρχής η υπαγωγή της διαδικασίας εκδόσεως προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών:

Έχουν το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ και η σχετική νομολογία του Δικαστηρίου την έννοια ότι ένα κράτος μέλος παραβιάζει αδικαιολόγητα την απαγόρευση των διακρίσεων του άρθρου 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, όταν στο πλαίσιο αιτήσεων εκδόσεως υποβαλλόμενων από τρίτα κράτη προβαίνει, βάσει συνταγματικής διατάξεως (εν προκειμένω του άρθρου 16, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του Θεμελιώδους Νόμου), σε διαφορετική μεταχείριση των υπηκόων του σε σχέση με υπηκόους άλλων κρατών μελών της Ένωσης, καθόσον προχωρεί στην έκδοση μόνον των τελευταίων;

- 3) Αν στις ανωτέρω περιπτώσεις δοθεί καταφατική απάντηση όσον αφορά την παραβίαση της γενικής απαγορεύσεως των διακρίσεων κατ' άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ:

Έχει η νομολογία του Δικαστηρίου την έννοια ότι σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, όπου της εγκρίσεως της εκδόσεως από τις αρμόδιες αρχές προηγείται υποχρεωτικά δικαστικός έλεγχος νομιμότητας, όμως το αποτέλεσμα του είναι δεσμευτικό για τις αρχές μόνον εφόσον η έκδοση κρίνεται παράνομη, υφίσταται κατάφωρη παραβίαση ήδη στην περίπτωση της απλής παραβιάσεως της απαγορεύσεως των διακρίσεων κατά το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ή μήπως απαιτείται πρόδηλη παραβίαση;

- 4) Σε περίπτωση που δεν απαιτείται πρόδηλη παραβίαση:

Έχει η νομολογία του Δικαστηρίου την έννοια ότι δεν υφίσταται κατάφωρη παραβίαση σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, όταν, ελλείψει νομολογίας του Δικαστηρίου ως προς τη συγκεκριμένη περίπτωση (εν προκειμένω, την εφαρμογή της γενικής απαγορεύσεως των διακρίσεων κατά το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ στο πλαίσιο διαδικασιών εκδόσεως μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής), τα ιεραρχικώς ανώτατα όργανα της εθνικής εκτελεστικής εξουσίας επικαλούνται προς αιτιολόγηση της αποφάσεώς τους την ανάγκη συμμορφώσεως προς τις προηγουμένως εκδοθείσες αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων επί της ίδιας υποθέσεως;»

III. Ανάλυση

27. Πρέπει να επισημανθεί ότι η έκδοση του R. Pisciotti από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έχει ήδη πραγματοποιηθεί, οπότε η στοιχειοθέτηση της ευθύνης του ανωτέρω κράτους μέλους λόγω παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης είναι το μόνο ζήτημα που ο R. Pisciotti θέτει στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης.

28. Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της εξωσυμβατικής ευθύνης του κράτους για ζημίες εις βάρος ιδιωτών από παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης καταλογιστέες στο εν λόγω κράτος αποτελεί εγγενές στοιχείο της έννομης τάξεως της Ένωσης. Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι ζημιωθέντες ιδιώτες έχουν δικαίωμα αποζημιώσεως, βάσει της ευθύνης αυτής, όταν συντρέχουν τρεις προϋποθέσεις, δηλαδή όταν ο παραβιασθείς κανόνας δικαίου της Ένωσης αποσκοπεί στην παροχή δικαιωμάτων σε αυτούς, όταν η παράβαση του κανόνα αυτού είναι κατάφωρη και όταν υφίσταται άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της παραβιάσεως αυτής και της ζημίας που υπέστησαν οι ιδιώτες¹⁰.

29. Αναγκαίο προαπαιτούμενο για τη στοιχειοθέτηση της ευθύνης κράτους μέλους είναι βεβαίως η ύπαρξη παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης από το κράτος αυτό. Επομένως, εν προκειμένω πρέπει να καθοριστεί αν η έκδοση του R. Pisciotti από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες συνιστά τέτοια παραβίαση του δικαίου της Ένωσης.

30. Ο R. Pisciotti υποστηρίζει συναφώς ότι ο εθνικός κανόνας, ο οποίος περιλαμβάνεται στο άρθρο 16, παράγραφος 2, του Θεμελιώδους Νόμου, δυνάμει του οποίου η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν προβαίνει στην έκδοση των υπηκόων της, απαγόρευε στο ως άνω κράτος μέλος να προβεί στην έκδοσή του, κατ' εφαρμογήν της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας.

31. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επίσης οι υπήκοοι κράτους μέλους άλλου από το προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος μέλος πρέπει να υπάγονται στον κανόνα που απαγορεύει την από το εν λόγω κράτος μέλος έκδοση των υπηκόων του.

32. Το Δικαστήριο, κατά την άποψή μου, έδωσε κατά μεγάλο μέρος απάντηση στο ερώτημα αυτό με την απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στη υπόθεση Petruhhin¹¹, στο πλαίσιο της εφαρμογής συμφωνίας εκδόσεως που είχε συναφθεί μεταξύ κράτους μέλους και τρίτου κράτους.

33. Τώρα, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως εντάσσεται στο πλαίσιο της εφαρμογής συμφωνίας εκδόσεως που έχει συναφθεί μεταξύ της Ένωσης και τρίτου κράτους, εν προκειμένω των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

34. Παρατηρώ ότι η συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ δεν περιέχει κανόνα που να προβλέπει ή, αντιθέτως, να απαγορεύει άρνηση εκδόσεως λόγω του ότι η αίτηση εκδόσεως αφορά υπήκοο του προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτους. Ευρύτερα, όπως ορθώς επισημαίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις παρατηρήσεις της, η συμφωνία αυτή δεν περιέχει κανένα κανόνα περί της εκδόσεως ημεδαπών ή υπηκόων άλλων κρατών μελών από το προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος προς το αιτούν τρίτο κράτος. Το άρθρο 17 της συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ αφήνει στα συμβαλλόμενα κράτη τη δυνατότητα να επικαλεστούν λόγους αρνήσεως που απορρέουν, μεταξύ άλλων, από διμερή συμφωνία εκδόσεως ή από τις συνταγματικές αρχές του προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτους. Επομένως, η ύπαρξη της συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ δεν έχει ως αποτέλεσμα να καταργηθεί πλήρως η αρμοδιότητα των κρατών μελών ως προς το ζήτημα της εκδόσεως.

¹⁰ Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

¹¹ C-182/15, EU:C:2016:630.

35. Συνεπώς, στο πλαίσιο της ασκήσεως της αρμοδιότητάς του ένα κράτος μέλος, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ορθώς προβλέπει, στο συνταγματικό του δίκαιο, τον κανόνα ότι δεν εκδίδει τους δικούς του υπηκόους. Ένας τέτοιος κανόνας περιλαμβάνεται επίσης στο άρθρο 7 της *Auslieferungsvertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und den Vereinigten Staaten von Amerika* (Συμβάσεως εκδόσεως μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής), της 20ής Ιουνίου 1978¹².

36. Πάντως, όπως το Δικαστήριο υπενθύμισε με την απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση *Petruhhin*¹³, σε καταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, οι σχετικοί εθνικοί κανόνες πρέπει να τηρούν το δίκαιο αυτό¹⁴.

37. Ειδικότερα, απαγορεύοντας «κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας», το άρθρο 18 ΣΛΕΕ επιτάσσει την ίση μεταχείριση των προσώπων που βρίσκονται σε κατάσταση η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών¹⁵.

38. Η επίμαχη κατάσταση στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτει χωρίς καμία αμφιβολία στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, και αυτό για δύο λόγους.

39. Πρώτον, η αίτηση εκδόσεως του R. Piscioti απευθύνθηκε από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στο πλαίσιο της εφαρμογής της συμφωνίας εκδόσεως ΕΕ-ΗΠΑ, μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας αυτής. Επομένως, η αίτηση αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής πράξεως του δικαίου της Ένωσης.

40. Δεύτερον, το Δικαστήριο υπενθύμισε, με την απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση *Petruhhin*¹⁶, ότι, σε μια κατάσταση όπου οι κανόνες περί εκδόσεως εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, προκειμένου να οριοθετηθεί το πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις σχετικές με την ιθαγένεια της Ένωσης διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ. Ως εκ τούτου, οι καταστάσεις που εμπίπτουν σε αυτό το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, εκείνες που εμπίπτουν στην άσκηση της ελευθερίας κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ¹⁷.

41. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο R. Piscioti, Ιταλός υπήκοος, άσκησε, ως πολίτης της Ένωσης, το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ένωση μετακινούμενος προς τη Γερμανία, οπότε η επίμαχη κατάσταση στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, το οποίο περιέχει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας¹⁸.

42. Επομένως, στο μέτρο που η κατάσταση του R. Piscioti εμπίπτει στο δίκαιο της Ένωσης, το προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος μέλος όφειλε να τηρήσει, στο πλαίσιο της αιτήσεως εκδόσεως που είχε απευθυνθεί από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σε βάρος του προσώπου αυτού, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 18 ΣΛΕΕ.

12 BGBl. 1980 II, σ. 646. Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 3, της συμβάσεως αυτής προβλέπει τα εξής:

«1. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν υποχρεούνται να εκδώσουν τους υπηκόους τους [...]
[...]

3. Αν το προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος δεν εκδώσει έναν από τους υπηκόους του, φέρει την υπόθεση, κατόπιν αιτήσεως από το αιτούν κράτος, στις αρμόδιες αρχές του έτσι ώστε, αν χρειάζεται, να ασκηθούν ποινικές διώξεις.»

13 C-182/15, EU:C:2016:630.

14 Βλ. σκέψη 27 της αποφάσεως αυτής και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

15 Βλ. σκέψη 29 της εν λόγω αποφάσεως και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

16 C-182/15, EU:C:2016:630.

17 Βλ. σκέψη 30 της αποφάσεως αυτής και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

18 Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., επίσης, διάταξη της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, *Peter Schotthöfer & Florian Steiner* (C-473/15, EU:C:2017:633, σκέψη 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

43. Συναφώς, κατ' αναλογία προς τα κριθέντα από το Δικαστήριο με την απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin¹⁹, εθνικοί κανόνες περί εκδόσεως όπως οι επίμαχοι στην υπόθεση της κύριας δίκης εισάγουν διαφορετική μεταχείριση αναλόγως του αν ο ενδιαφερόμενος είναι ημεδαπός ή υπήκοος άλλου κράτους μέλους, καθόσον έχουν ως αποτέλεσμα να μην παρέχεται στους υπηκόους άλλων κρατών μελών, όπως είναι ο R. Pisciotti, η έναντι της εκδόσεως προστασία της οποίας τυγχάνουν οι ημεδαποί. Ως εκ τούτου, οι κανόνες αυτοί είναι ικανοί να περιορίσουν την ελευθερία των πρώτων προσώπων να κυκλοφορούν εντός της Ένωσης²⁰.

44. Επομένως, κατά το Δικαστήριο, σε μια κατάσταση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η άνιση μεταχείριση η οποία συνίσταται στο ότι επετράπη η έκδοση πολίτη της Ένωσης ο οποίος είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους, όπως ο R. Pisciotti, συνεπάγεται περιορισμό της κατά το άρθρο 21 ΣΛΕΕ ελευθερίας κυκλοφορίας²¹. Ένας τέτοιος περιορισμός δύναται να δικαιολογηθεί μόνον αν στηρίζεται σε αντικειμενικούς λόγους και είναι αναλογικός με σκοπό που θεμιτώς επιδιώκεται από το εθνικό δίκαιο²².

45. Στην απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin²³, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη τον δικαιολογητικό λόγο που συνίσταται στην αποτροπή του κινδύνου ατιμωρησίας²⁴. Υπενθύμισε συναφώς ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΕΕ, η Ένωση παρέχει στους πολίτες της χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας²⁵. Κατά το Δικαστήριο, ο σκοπός αποτροπής του κινδύνου της ατιμωρησίας προσώπων που έχουν διαπράξει ποινικό αδίκημα εντάσσεται στο πλαίσιο αυτό και πρέπει να γίνεται δεκτό ότι αποτελεί θεμιτό σκοπό κατά το δίκαιο της Ένωσης²⁶.

46. Ωστόσο, όπως το Δικαστήριο υπενθύμισε με την απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin²⁷, μέτρα περιοριστικά θεμελιώδους ελευθερίας, όπως αυτή που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ, μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει αντικειμενικών λόγων μόνον αν είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων τα οποία σκοπεύουν να διασφαλίσουν και μόνο στο μέτρο που οι σκοποί αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν με λιγότερο περιοριστικά μέτρα²⁸.

47. Υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο, έχω την άποψη ότι όσον αφορά την έκδοση δεν υπήρχε εναλλακτικό μέτρο που εμπόδιζε σε μικρότερο βαθμό την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται από το άρθρο 21 ΣΛΕΕ, το οποίο μέτρο θα καθιστούσε δυνατό να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά ο σκοπός αποτροπής του κινδύνου ατιμωρησίας ενός προσώπου, όπως ο R. Pisciotti, που ήταν ύποπτο για τη διάπραξη ποινικού αδικήματος κατά το χρονικό διάστημα που η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε λάβει την αίτηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για την έκδοση του προσώπου αυτού.

19 C-182/15, EU:C:2016:630.

20 Βλ. σκέψη 32 της αποφάσεως αυτής.

21 Βλ. σκέψη 33 της εν λόγω αποφάσεως.

22 Βλ. σκέψη 34 της ίδιας αποφάσεως και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

23 C-182/15, EU:C:2016:630.

24 Βλ. σκέψη 35 της αποφάσεως αυτής.

25 Βλ. σκέψη 36 της εν λόγω αποφάσεως.

26 Βλ. σκέψη 37 της ίδιας αποφάσεως και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

27 C-182/15, EU:C:2016:630.

28 Βλ. σκέψη 38 της αποφάσεως αυτής και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

48. Πράγματι, αφενός, από τις διευκρινίσεις που η Γερμανική Κυβέρνηση παρέσχε στο Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστήριξε με τις παρατηρήσεις του ο δικαστικός πληρεξούσιος του R. Pisciotti, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του Strafgesetzbuch (ποινικού κώδικα)²⁹ δεν επέτρεπε να ασκηθούν ποινικές διώξεις στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά του R. Pisciotti ως προς τα αδικήματα που φέρεται ότι διαπράχθηκαν σε τρίτο κράτος. Πράγματι, δεν πληρούνταν μία εκ των προϋποθέσεων που τίθενται από το άρθρο αυτό προκειμένου να μπορέσει να ασκηθεί μια τέτοια επικουρική ποινική αρμοδιότητα, δηλαδή προκειμένου να μην μπορέσει να πραγματοποιηθεί η ζητούμενη έκδοση. Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει αν είναι ορθή η ερμηνεία του εν λόγω άρθρου την οποία στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας πρότεινε η Γερμανική Κυβέρνηση.

49. Αφετέρου, το Δικαστήριο έκρινε στην απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin³⁰ ότι τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι, όταν σε κράτος μέλος, στο οποίο μετέβη πολίτης της Ένωσης που είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους, απευθύνεται αίτηση εκδόσεως από τρίτο κράτος, με το οποίο το πρώτο κράτος μέλος έχει συνάψει συμφωνία περί εκδόσεως, αυτό το κράτος μέλος υποχρεούται να ενημερώσει το κράτος μέλος της ιθαγένειας του εν λόγω πολίτη και, ενδεχομένως, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους μέλους, να του παραδώσει τον πολίτη αυτόν, σύμφωνα με τις διατάξεις της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και τις διαδικασίες παραδόσεως μεταξύ των κρατών μελών³¹, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό το κράτος μέλος έχει δικαιοδοσία, βάσει του εθνικού δικαίου του, να ασκήσει δίωξη κατά του προσώπου αυτού για πράξεις τελεσθείσες στην αλλοδαπή³².

50. Επισημαίνω ότι μια τέτοια υποχρέωση για το προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος μέλος να πληροφορήσει το κράτος μέλος της ιθαγένειας του πολίτη της Ένωσης συνήχθη από το Δικαστήριο σε κατάσταση, την οποία ρητώς υπογράμμισε το Δικαστήριο³³, όπου δεν υπήρχε σύμβαση εκδόσεως μεταξύ της Ένωσης και του περί ου επρόκειτο σε εκείνη την υπόθεση τρίτου κράτους.

51. Διευκρινίζω επίσης ότι διάφορα κράτη μέλη που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας επισήμαναν τόσο τις νομικές όσο και τις πρακτικές δυσκολίες που συνεπάγεται η λύση στην οποία το Δικαστήριο κατέληξε στη σκέψη 50 της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin³⁴. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι το κράτος μέλος της ιθαγένειας του πολίτη της Ένωσης τον οποίο αφορά η αίτηση εκδόσεως δεν είναι πιθανόν να διαθέτει, στις περισσότερες περιπτώσεις, πληροφοριακά στοιχεία που του παρέχουν τη δυνατότητα να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως με σκοπό την ποινική δίωξη, και στη συνέχεια να διώξει ποινικώς το πρόσωπο που παραδόθηκε. Έτσι, θα υπονομευόταν ο σκοπός αποτροπής του κινδύνου ατιμωρησίας. Εξάλλου, τόσο το άρθρο 16, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 όσο και, εν προκειμένω, το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, της συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ θα προσέκρουαν στην αντίληψη ότι ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως θα πρέπει συστηματικά να έχει προτεραιότητα σε σχέση με μια αίτηση εκδόσεως.

29 BGBl. 1998 I, σ. 3322. Από το άρθρο αυτό προκύπτει ότι, όσον αφορά αδίκημα που διαπράχθηκε στην αλλοδαπή, το γερμανικό ποινικό δίκαιο εφαρμόζεται όταν η πράξη τιμωρείται στο κράτος όπου διαπράχθηκε ή όταν ο τόπος τελέσεως της πράξεως δεν εμπίπτει σε καμία ποινική δικαιοδοσία, και όταν ο δράστης ήταν αλλοδαπός κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, εντοπίστηκε στην ημεδαπή και, μολονότι ο νόμος περί εκδόσεως επέτρεπε την έκδοσή του βάσει του είδους της αξιόποινης πράξεως, εντούτοις ο δράστης δεν εκδόθηκε επειδή ουδεμία αίτηση εκδόσεως υποβλήθηκε εντός εύλογης προθεσμίας ή τέτοια αίτηση απορρίφθηκε, ή όταν η ίδια η έκδοση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί.

30 C-182/15, EU:C:2016:630.

31 ΕΕ 2002, L 190, σ. 1.

32 Βλ. σκέψη 50 της αποφάσεως αυτής.

33 Βλ. σκέψεις 46 και 47 της εν λόγω αποφάσεως.

34 C-182/15, EU:C:2016:630.

52. Αν το Δικαστήριο θελήσει να επιβεβαιώσει μια τέτοια υποχρέωση του προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτους μέλους να πληροφορεί το κράτος μέλος της ιθαγένειας του πολίτη της Ένωσης στο πλαίσιο της εφαρμογής συμφωνίας εκδόσεως όπως αυτή που υφίσταται μεταξύ της Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, επισημαίνω ότι, όπως η Γερμανική Κυβέρνηση διευκρίνισε με τις γραπτές παρατηρήσεις της και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ιταλική Δημοκρατία, υπήκοος της οποίας είναι ο ενάγων, είχε ενημερωθεί από τις γερμανικές αρχές. Ειδικότερα, η διεύθυνση της ομοσπονδιακής αστυνομίας του αεροδρομίου της Φρανκφούρτης επί του Μάιν ενημέρωσε το γενικό προξενείο της Ιταλίας ότι είχε συλλάβει και θέσει υπό κράτηση τον R. Pisciotti στο τοπικό αστυνομικό τμήμα. Η διαβιβασθείσα έκθεση περιελάμβανε, ειδικότερα, πληροφορίες για το διεθνές ένταλμα συλλήψεως βάσει του οποίου πραγματοποιήθηκε η σύλληψη. Εξάλλου, το γενικό προξενείο της Ιταλίας ενημερώθηκε μετά την εμφάνιση του R. Pisciotti ενώπιον του δικαστή στις 18 Ιουνίου 2013. Επίσης, διαβουλεύσεις μεταξύ του γενικού προξενείου της Ιταλίας στη Φρανκφούρτη επί του Μάιν και του Υπουργείου Δικαιοσύνης του ομόσπονδου κράτους της Έσσης έλαβαν χώρα κατόπιν ανταλλαγής των πληροφοριών αυτών. Έτσι, το Υπουργείο Δικαιοσύνης του ομόσπονδου κράτους της Έσσης πληροφόρησε το γενικό προξενείο της Ιταλίας ότι οι αντιρρήσεις του R. Pisciotti εξετάστηκαν με εξαντλητικό τρόπο στη διάταξη του Oberlandesgericht Frankfurt am Main (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου της Φρανκφούρτης επί του Μάιν) της 22ας Ιανουαρίου 2014 και στη συνέχεια απορρίφθηκαν, και ότι το Bundesverfassungsgericht (Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου) απέρριψε την αίτηση προσωρινών μέτρων αφότου εξέτασε τις αντιρρήσεις του R. Pisciotti.

53. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η Ιταλική Δημοκρατία πληροφορήθηκε την αίτηση εκδόσεως που είχαν απευθύνει οι αμερικανικές αρχές και δεν εξέδωσε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τη σύλληψη του R. Pisciotti έως την έκδοση του τελευταίου στις Ηνωμένες Πολιτείες³⁵.

54. Επομένως, αν υποτεθεί ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ήταν υποχρεωμένη να τηρήσει μια υποχρέωση πληροφόσεως όπως αυτή που συνήχθη από το Δικαστήριο στην απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση Petruhhin³⁶, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ουδεμία παραβίαση του δικαίου της Ένωσης μπορούσε να προσαφθεί στο ανωτέρω κράτος μέλος λόγω της αποφάσεώς του να εκδώσει τον R. Pisciotti στις Ηνωμένες Πολιτείες. Συνεπώς, το εν λόγω κράτος μέλος δεν δύναται να φέρει ευθύνη λόγω παραβιάσεως του δικαίου της Ένωσης, οπότε παρέλκει η εξέταση των ερωτημάτων που τέθηκαν από το αιτούν δικαστήριο για την ύπαρξη ή όχι κατάφωρης παραβάσεως.

55. Βάσει της αναλύσεως που προηγήθηκε, προτείνω να δοθεί στο αιτούν δικαστήριο η απάντηση ότι, σε περιστάσεις όπως αυτές της υπό κρίση υποθέσεως, τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν απαγορεύουν σε κράτος μέλος να αποδεχθεί αίτηση εκδόσεως η οποία υποβλήθηκε από τρίτο κράτος, στο πλαίσιο συμφωνίας εκδόσεως μεταξύ της Ένωσης και αυτού του τρίτου κράτους, και αφορά πολίτη της Ένωσης, υπήκοο άλλου κράτους μέλους, ο οποίος μετέβη στο προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος μέλος.

³⁵ Η εξήγηση για τη μη έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκ μέρους της Ιταλικής Δημοκρατίας θα μπορούσε να είναι, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των δηλώσεων που έγιναν συναφώς από τον εκπρόσωπο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το αδίκημα που προσάπτεται στον R. Pisciotti δεν ήταν αξιόποιο στην Ιταλία και ότι, ούτως ή άλλως, όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά τα οποία δεν έχουν σχέση με αυτό το κράτος μέλος, θα ήταν δύσκολο να ασκηθούν ποινικές διώξεις στο εν λόγω κράτος.

³⁶ C-182/15, EU:C:2016:630.

IV. Πρόταση

56. Λαμβανομένων υπόψη όλων των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στα προδικαστικά ερωτήματα του Landgericht Berlin (πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου του Βερολίνου, Γερμανία) την ακόλουθη απάντηση:

Σε περιστάσεις όπως αυτές της υπό κρίση υποθέσεως, τα άρθρα 18 και 21 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν απαγορεύουν σε κράτος μέλος να αποδεχθεί αίτηση εκδόσεως η οποία υποβλήθηκε από τρίτο κράτος, στο πλαίσιο συμφωνίας εκδόσεως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτού του τρίτου κράτους, και αφορά πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπήκοο άλλου κράτους μέλους, ο οποίος μετέβη στο προς ό η αίτηση εκδόσεως κράτος μέλος.